

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy
Michaela Nipperta a soudkyň JUDr. Věry Sýkorové a JUDr. Aleny Bílkové ve věci

Mgr.

žalobkyně: **Martina M.**, narozená dne xxx
bytem xxx
zastoupená advokátem JUDr. Rostislavem Puklem
sídlem Karlova 252, 698 01 Veselí nad Moravou

proti

žalované: **PROFI CREDIT Czech, a.s.**, IČO 61860069
sídlem Klimentská 1216/46, 110 00 Praha 1
zastoupená advokátem JUDr. Ervínem Perthenem, MBA
sídlem Velké náměstí 135/19, 500 03 Hradec Králové

o zaplacení 61 295 Kč s příslušenstvím

k odvolání žalobkyně proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 6. dubna 2022,
č. j. 27C 325/2021-56,

takto:

Usnesení soudu prvního stupně **se mění** tak, že řízení **se nezastavuje**.

Odůvodnění:

1. Obvodní soud pro Prahu 1, dále jen „soud prvního stupně“, usnesením ze dne 6. 4. 2022, č. j. 27C 325/2021-56, zastavil řízení podle § 104 odst. 1 o. s. ř. (výrok I.) a žalobkyni uložil, aby žalované zaplatila náhradu nákladů řízení ve výši 9 390 Kč (výrok II.).
2. Soud prvního stupně v daném případě dospěl k závěru, že projednání věci brání překážka věci rozsouzené. Vyšel totiž ze zjištění, že žalobkyně se žalobou domáhá na žalované zaplacení částky 61 295 Kč s příslušenstvím z titulu bezdůvodného obohacení na podkladě tvrzení, že mezi žalobkyní jako spotřebitelem a žalovanou jako věřitelem (a zároveň podnikatelem) byla dne 13. 8. 2015 uzavřena smlouva o úvěru č. 9100946150, přičemž se jednalo o spotřebitelský úvěr podle zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru. Žalobkyně uhradila žalované podle smluvních ujednání 111 295 Kč, ačkoliv od žalované obdržela úvěr ve výši 50 000 Kč. Žalovaná si před uzavřením smlouvy neprověřila schopnost žalobkyně splácet jí žádaný úvěr, neobstarala si žádné potřebné dokumenty, neprovedla nahlédnutí do příslušných databází, ačkoliv odborná péče ve vztahu k posouzení úvěruschopnosti spotřebitele představuje kvalifikované jednání se zvýšenou

mírou obezřetnosti a odpovědnosti. Pro žalovanou nemohly být dostačující informace sdělené jí pouze žalobkyní, zvláště pokud se jednalo o informace o jejím zaměstnání a příjmu. Závěr o tom, že žalovaná řádně před uzavřením smlouvy neposoudila úvěruschopnost žalobkyně, nezhojí ani případné prohlášení žalobkyně uvedené ve smluvních podmínkách ke smlouvám, že byly poskytnuty úplné, přesné a pravdivé údaje nezbytné pro posouzení schopnosti zákazníka splácet poskytnutou půjčku. Z popsáných okolností žalobkyně dovodila, že předmětná smlouva o úvěru je podle § 9 odst. 1 zákona č. 145/2010 Sb. v celém rozsahu neplatná, z čehož plyne, že žalovaná mohla požadovat po žalobkyni pouze úhradu poskytnuté částky 50 000 Kč, nikoli úhradu úroků a dalších poplatků. Rozdíl žalobkyní zaplaceného plnění a žalovanou poskytnutého úvěru činí 61 295 Kč a je plněním bez právního důvodu (z neplatné smlouvy), o které se žalovaná na úkor žalobkyně obohatila. Na podkladě takto vymezeného skutku soud prvního stupně přisvědčil argumentaci žalované, že projednání předmětné právní věci brání překážka věci rozsouzené, neboť nárok žalované z úvěrové smlouvy ze dne 13. 8. 2015, č. 9100946150, na zaplacení dlužné částky po zesplatnění úvěru byl proti žalobkyni uplatněn v rozhodčím řízení, které skončilo vydáním rozhodčího nálezu rozhodce Mgr. Radka Lubiny ze dne 19. 7. 2016, č. j. 104 Rozh 3623/2016-7. Exekuce nebyla proti žalobkyni vedena, protože žalobkyně na základě rozhodčího nálezu dlužnou částku žalované zaplatila. Rozhodčí nález nabyl právní moci dne 8. 8. 2016, stal se vykonatelným dne 12. 8. 2016, a nebyl zrušen.

3. Žalobkyně napadla rozhodnutí soudu prvního stupně včasným a přípustným odvoláním. Namítla, že překážka věci rozsouzené zde není a projednání předmětné právní věci nebrání, že soud prvního stupně ignoroval ustálenou soudní praxi obvodního soudu i Městského soudu v Praze jako soudu odvolacího, kdy soudy opakovaně v obdobných případech dospěly k závěru, že úvěrové smlouvy a na ně navazující rozhodčí smlouvy jsou neplatné pro rozpor se zákonem a dobrými mravy. Postup a závěr soudu prvního stupně měla za zcela mechanický a formalistický. Navrhla, aby odvolací odvoláním napadené usnesení změnil a rozhodl, že se řízení nezastavuje.
4. Žalovaná navrhla, aby rozhodnutí soudu prvního stupně bylo potvrzeno.
5. Odvolací soud přezkoumal napadené usnesení podle § 212, § 212a odst. 1, 5, 6 o. s. ř. a dospěl k závěru, že odvolání je důvodné. Ve věci nebylo třeba nařizovat jednání [§ 214 odst. 2 písm. c) o. s. ř.].
6. Odvolací soud z obsahu spisu zjistil, že žalobkyně se žalobou domáhá na žalované zaplacení částky 61 295 Kč s příslušenstvím jako bezdůvodného obohacení na podkladě shora popsáných tvrzení a že dále tvrdí, že úvěrová smlouva včetně rozhodčí doložky je od počátku neplatná pro rozpor s dobrými mravy a ustanoveními o ochraně spotřebitele, přičemž odkázala na nálezy Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 728/10 a sp. zn. III. ÚS 3725/13 s tím, že rozhodce Mgr. Radek Lubina neměl pravomoc spornou věc účastnic projednat a rozhodnout.
7. Podle § 114 odst. 1 o. s. ř. po zahájení řízení předseda senátu především zkoumá, zda jsou splněny podmínky řízení a zda byly odstraněny případné vady v žalobě (návrhu na zahájení řízení). Jde-li o takový nedostatek podmínky řízení, který nelze odstranit, soud řízení zastaví (§ 104 odst. 1 o. s. ř.).

Podle § 159a odst. 5 o. s. ř. jakmile bylo o věci pravomocně rozhodnuto, nemůže být v rozsahu závaznosti výroku rozsudku pro účastníky a popřípadě jiné osoby věc projednána znovu.

8. Soudní praxe se ohledně výkladu § 159 a § 159a o. s. ř. ustálila v názoru, že překážka věci pravomocně rozhodnuté (*rei iudicatae*) brání tomu, aby věc, o níž bylo pravomocně rozhodnuto, byla znovu projednávána, přičemž vyplývá z materiální právní moci rozsudku, jejíž obecnou

vlastností je, aby právní věc byla pravomocným rozsudkem autoritativně vyřešena zásadně definitivním a nezměnitelným způsobem. Překážka věci pravomocně rozhodnuté nastává v první řadě tehdy, má-li být v novém řízení projednávána stejná věc. O stejnou věc se jedná tehdy, jde-li v novém řízení o tentýž nárok nebo stav, o němž již bylo pravomocně rozhodnuto, a týká-li se stejného předmětu řízení a týchž osob. Není samo o sobě významné, mají-li stejné osoby v novém řízení rozdílné procesní postavení (např. vystupovaly-li v původním řízení jako žalovaní a v novém jako žalobci). Tentýž předmět řízení je dán tehdy, jestliže tentýž nárok nebo stav vymezený žalobním petitem vyplývá ze stejných skutkových tvrzení, jimiž byl uplatněn (ze stejného skutku). I když v novém řízení nejde o stejnou věc, překážka věci pravomocně rozhodnuté nastává, jde-li v novém řízení o tentýž nárok nebo stav, o němž již bylo pravomocně rozhodnuto, a týká-li se stejného předmětu řízení, jestliže výrok pravomocného rozsudku nebo usnesení ve věci samé je závazný pro každého nebo jestliže zákon rozšiřuje subjektivní závaznost rozhodnutí na další osoby a nezavazuje tedy jen účastníky řízení. V těchto případech totiž působí materiální účinky právní moci rovněž proti každému nebo osobám, na něž byla subjektivní závaznost rozhodnutí zákonem rozšířena. V rozsahu závaznosti výroku pravomocného rozsudku nebo usnesení ve věci samé se na tyto osoby vztahuje překážka věci pravomocně rozhodnuté, i když nebyly účastníky původního řízení (k tomu blíže: *Drápal, L., Bureš, J. a kol.* Občanský soudní řád I, II Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 1092 - 1104). V této souvislosti lze též odkázat na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 1. 10. 2008, sp. zn. 32 Odo 1414/2006, či na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 7. 2017, sp. zn. 30Cdo 506/2016 (rozhodnutí Nejvyššího soudu jsou dostupná na <http://www.nsoud.cz>).

9. Rozhodnutí soudu prvního stupně není správné. Věc se sice týká týchž účastníků jako v soudem prvního stupně zmíněném rozhodčím řízení, ale nejde o tentýž nárok, neboť skutková tvrzení (skutek), z nichž žalobkyně nárok dovozuje, jsou odlišná od skutkových tvrzení žalované v rozhodčím řízení (tehdy v procesním postavení žalující strany, která žádala peněžité plnění ze smlouvy), nejde o stejný předmět řízení, tudíž nejde o stejnou věc.
10. Odvolací soud podle § 221a o. s. ř. změnil odvoláním napadené rozhodnutí tak, že řízení se nezastavuje. Věc bude vrácena soudu prvního stupně, který provede přípravu jednání, posléze věc projedná a rozhodne o věci samé i o náhradě nákladů řízení včetně nákladů tohoto odvolacího řízení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **není** dovolání přípustné.

Praha 13. července 2022

Mgr. Michael Nippert v. r.
předseda senátu